

Temat: Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej.

ZAPAMIETAJ

1. Pod naciskiem rosyjskim Rada Nieustająca miała zmniejszyć liczbę wojska Rzeczypospolitej. Wywołało to bunt wojskowych, który stał się sygnałem do insurekcji kościuszkowskiej.
2. 24 marca 1794 roku w Krakowie Tadeusz Kościuszko zaprzysiął akt powstania, na podstawie którego został mianowany naczelnikiem sił zbrojnych i otrzymał władze dyktatorska.
3. W pierwszych tygodniach insurekcji powstańcy odnieśli zwycięstwo nad oddziałami rosyjskimi pod Raclawicami, a także opanowali warszawę i Wilno.
4. Armia powstańcza była niewyszkolona i słabo uzbrojona. Klęskę insurekcji kościuszkowskiej przypięczętowało przystąpienie Prus do tłumienia powstania, przegrana przez powstańców bitwa pod Maciejowicami, a następnie kapitulacja warszawy w listopadzie 1794 roku.
5. Po klęsce powstania kościuszkowskiego Rosja, Prusy i Austria w 1795 roku dokonały III rozbioru, wskutek którego polsko-litewska rzeczpospolita zniknęła z mapy Europy. Pod naciskiem rosyjskim rada Nieustająca miała zmniejszyć liczbę wojska Rzeczypospolitej. Wywołało to bunt wojskowych, który stał się sygnałem do insurekcji kościuszkowskiej.

Uzupełnij zdania brakującymi wyrazami.

Pod naciskiem rosyjskim R..... N..... miała zmniejszyć liczbę wojska Rzeczypospolitej. Wywołało to bunt wojskowych, który stał się sygnałem do insurekcji kościuszkowskiej.

24 marca 1794 roku w Krakowie T..... K..... zaprzysiął akt powstania, na podstawie którego został mianowany naczelnikiem sił zbrojnych i otrzymał władze d.....

W pierwszych tygodniach i..... powstańcy odnieśli zwycięstwo nad oddziałami rosyjskimi pod R....., a także opanowali W..... i W.....

Armia powstańcza była niewyszkolona i słabo uzbrojona. Klęskę i..... k..... przypięczętowało przystąpienie P..... do tłumienia powstania, przegrana przez powstańców bitwa pod M....., a następnie kapitulacja W..... w listopadzie 1794 roku.

Po klęsce powstania kościuszkowskiego R....., P..... i A..... w 1795 roku dokonały III rozbioru, wskutek którego polsko-litewska rzeczpospolita zniknęła z mapy Europy.

Odpowiedz na pytania do tekstu zamieszczonego powyżej.

1. Co miała zrobić Rada Nieustająca pod naciskiem Rosji i do czego to doprowadziło?
.....
2. Kto i w którym roku zaprzysiął akt powstania?
.....
3. Gdzie i nad jakimi oddziałami powstańcy odnieśli zwycięstwo?
.....
4. Co przypięczętowało klęskę insurekcji kościuszkowskiej?
.....
5. Co wydarzyło się po klęsce powstania kościuszkowskiego?
.....

Na podstawie tekstu zaznacz poprawne dokończenie każdego zdania.

Opis obyczajów za panowania Augusta III

Dobry pan ze wszystkich miar August III był tak nieszczęśliwy, że za jego panowania trzydziestoletni żaden sejm nie doszedł [...]. Prawdać to jest, że król sam przez się nie wdawał się w interes państwa szczególnie, ale ile tylko mógł, starał się ogólnie, żeby Rzeczpospolita z nieładu dawnego przysłała do sprawy [...].

Lada poseł ciemny jak noc [...] odezwał się w poselskiej izbie: „Nie ma zgody na sejm!” – i to było dosyć do odebrania wszystkim mocy sejmowania. A gdy go marszałek spytał: „Co za racja?” – odpowiedział krótko: - „Jestem poseł, nie pozwalam” [...]. Trudno było ścigać albo prześladować w jakiś sposób ostro sejm zrywacza, mającego pewną i mocną protekcją magnatów.

1. Sejm był zrywany przez
  - A. króla
  - B. posłów
  - C. marszałka
2. Za Augusta III sejmy
  - A. Kończyły się przyjęciem uchwał.
  - B. Kończyły się tym, że posłowie rozjeżdżali się bez efektów prac.
3. Opisane prawo do zrywania sejmu obowiązywało na mocy
  - A. elekcji virtutum.
  - B. liberum veto.
  - C. pacta conventa